

**INTÉZMÉNYAKKREDITÁCIÓS ELJÁRÁS
2019**

**BRENNER JÁNOS
HITTUDOMÁNYI FŐISKOLA
AKKREDITÁCIÓS JELENTÉS**

a 2019/6/V/1/5/1. sz. MAB HATÁROZAT MELLÉKLETE

2019. június 28.

Tartalomjegyzék

I. Akkreditációs javaslat.....	2
II. Akkreditációs javaslat rövid indoklása.....	2
III. A felsőoktatási intézmény általános helyzetképe.....	2
III.1. Az önértékelés készítésének folyamata	2
III.2. Az intézmény általános helyzetképe.....	2
III.3. Az ESG 2015 standardjai szerint az előző intézményakkreditációs jelentés alapján tett minőségfejlesztési intézkedések, és azok hatása.....	4
III.4. Az intézmény dokumentumai, szervezete, vezetése és gazdálkodása	4
IV. Minőségértékelés	6
ESG 1.1. Minőségbiztosítási politika	6
ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása, jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése	7
ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés.....	8
ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése.....	9
ESG 1.5 Oktatók	10
ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások	11
ESG 1.7 Információkezelés	13
ESG 1.8 Nyilvános információk.....	13
ESG 1.10 Külső értékelés	14
V. Az intézmény/képzési terület szakmai tudományos tevékenysége	14
VI. A főiskolán folyó hitéleti képzések értékelése.....	16
VI/1. TEOLÓGIA OSZTATLAN MESTERKÉPZÉSI SZAK	16
VI/2. KATEKÉTA-LELKIPÁSZTORI MUNKATÁRS ALAPKÉPZÉSI SZAK.....	18
VI/3. HITTANÁR-NEVELŐTANÁR OSZTATLAN MESTERKÉPZÉSI SZAK.....	21
VI/4. HITTANÁR-NEVELŐTANÁR KÉTSZAKOS MESTERKÉPZÉSI SZAK.....	23
VI/5. KÁNTOR ALAPKÉPZÉSI SZAK.....	25
VII. A jelentés alapján megállapított fejlesztési javaslatok	27
VII.1. Az intézményre vonatkozóan	27
VII.2. A szakok további működésére vonatkozó javaslatok.....	28

I. Akkreditációs javaslat

Brenner János Hittudományi Főiskola	2019/6/V/1/5/1. SZ. MAB HATÁROZAT A főiskola akkreditációja – 2022. május 31-ig benyújtandó, a javaslatokra reagáló, és ezen időpontig megvalósított fejlesztéseket, intézkedéseket az ESG 2015 sztenderdjei szerint is bemutató önértékelés benyújtása és 2022. december 15-ig lezáruló monitor eljárás mellett – 2024. június 28-ig hatályos.
--	---

II. Akkreditációs javaslat rövid indoklása

A Brenner János Hittudományi Főiskola (a továbbiakban: BJHF) az ESG 2015 (*Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area*) alapelveinek részben felel meg.

Az intézményben a támogató folyamatok – pénzügyi, gazdálkodási, informatikai, létesítményi gazdálkodás – és a kiváló infrastruktúra megfelelő háttérrel biztosítanak az oktatási, kutatási tevékenységhez. Az intézmény működése stabil.

Az intézményi önértékelés és a helyszíni látogatás alapján a látogató bizottság elismeri az intézmény hitéleti képzések területén betöltött szerepének fontosságát, intézménytörténeti hagyományait, amely pozitívan befolyásolja az oktatói és adminisztratív személyzet munkája iránti elkötelezettségét, és a hallgatók iránti elkötelezettséget és figyelmet.

III. A felsőoktatási intézmény általános helyzetképe

III.1. Az önértékelés készítésének folyamata

Az intézmény közös feladatként tekintett az önértékelés elkészítésére, a folyamat tervezett volt. A rektor, a szakigazgatók, a tanulmányi osztály képviselői és a Minőségbiztosítási Bizottság részvételével készítette el az intézmény és az egyes szakok önértékelését, melyet a szenátus véleményezését követően, a rektor hagyott jóvá. Az intézmény 2018. évi önértékelésének sajátossága, hogy a 2018. július 31-ig hivatalban lévő rektor vezetésével készült, de a 2018. augusztus 1-jével hivatalba lépő új rektor nyújtotta be azt.

III.2. Az intézmény általános helyzetképe

A MAB akkreditációs eljárása rektor (2018. augusztus 1.) és névváltozás közben éri az akkor még Győri Hittudományi Főiskola nevű intézményt. A főiskola beadvánnyal fordult az MTA elnökéhez, illetve az Oktatási Hivatalhoz, hogy felvehesse volt növendékének, a 2018. május 1-jén Szombathelyen boldoggá avatott vértanú papnak, Brenner Jánosnak a nevét. A névváltozás tükrözi a főiskolának a magyar katolikus egyház történelmi hagyományaihoz és egyben oktatási tradícióihoz való ragaszkodását.

A BJHF a Nyugat-Dunántúl egyik legrégebb, komoly tradíciókkal rendelkező, csaknem 400 éves múltra visszatekintő egyházi felsőoktatási intézménye. Elődje a 13. század elejétől működő Káptalani vagy Székesegyházi Iskola. A Papnevelő Intézetet 1627-ben Dallos Miklós győri püspök alapította. 1952-től a Dunántúl más egyházmegyéinek papnövendékei, majd 1991-től hitoktatásra készülő világi hívők tanulnak az intézményben. 1997-től a főiskola a világi hitoktatók képzését Szombathelyen is megvalósította.

Ennek megfelelően és indokoltan a főiskola két helyen folytatja képzési és kutatási tevékenységét, Győrben és Szombathelyen. Regionálisan a szombathelyi telephely könnyebben elérhető a Szombathelyi Egyházmegye Vas és Zala megyékre eső területeiről. A győri székhelyen osztatlan Teológia mesterszak és Kántor alapképzési szak működik. A Hittanár-nevelő mesterszak és Katekéta-lelkipásztori munkatárs alapszak mind a székhelyen, mind a szombathelyi telephelyen elérhető. Kétszakos Hittanár-nevelő szakképzés Szombathelyen zajlik.

A főiskola a Pápai Lateráni Egyetem (*Pontificia Universitas Lateranense*) teológiai fakultásához 1998-ban affiliálódott. A teológia szak így nemzetközileg elfogadott egyházi végzettséget, teológiai bakkalaureátusi fokozatot ad. A teológia képzés 2006. óta osztatlan mesterszakként működik. Világi képzéseit a győri Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskolával, illetve a szombathelyi Berzsenyi Dániel Főiskolával, majd ezek utódjával, a Nyugat-magyarországi Egyetemmel együttműködve építette be a rendszerváltás után újjászervezett felsőoktatási rendszerbe. 2017. április 28-án együttműködési megállapodást kötött az ELTÉ-vel a szombathelyi képzés folytatására, a Savaria Egyetemi Központtal együttműködve, melynek tárgya a pedagógiai képzésben való részvétel mellett a kétszakos tanári szakpárok fenntartása.

A főiskola hagyományosan első és legfontosabb küldetéseként tartja számon a papnövendékek képzését a győri és a többi, növendéket küldő egyházmegyek számára (az utóbbi évtizedben a Nagyszombati Főegyházmegye [*Trnavská arcidieceza*; Felvidék], Pannonhalmi Bencés Kongregáció és a Szombathelyi Egyházmegye). Ezt a nagy hagyományokkal bíró és regionális jelentőségű küldetését, mely kiterjed a Felvidék nyugati részének magyarlakta területeire is, a BJHF elsődlegesként tekinti. A papi hivatások számának emelkedésével ez az irány biztosítottnak látszik. A fenntartó próbál nyitni a Győri Egyházmegye területén működő szerzetesrendek irányába mind a képzés, mind pedig az oktatói kapacitás erősítése területén: hallgatók fogadása, illetve szerzetes tanárokkal erősítenék az oktatói gárdát.

A papképzés mellé másik fő, a fenntartó által világosan megfogalmazott, célként hittudományi, hitéleti szellemi központ létrehozása az észak- és nyugat-dunántúli régióban. Ennek elemei a következők: 1.) Az infrastruktúra, ezen belül is az épületek, elsősorban a kollégiumi részek erőteljes fejlesztése (gazdaságosabbá tétel, kollégiumi férőhelyek és a tantermek számának bővítése). 2.) Az egyházzenei képzés tervszerű, fenntartó által is preferált megerősítése (a Dunántúl egyházzenei központjaként). 3.) Tudatosan törekednek az elsősorban teológiai, lelkipásztori vagy lelkiismereti profilú programokat a főiskolához kötni, a közösségi funkciót erősíteni: rekollekciók, továbbképzések (lelkipásztorok és hitoktatók részére egyaránt), lelki gyakorlatok, szabadegyetemi előadások, mentorképzés (Szombathelyen), bemutató órák. 4.) A zarándoklat-turizmussal kapcsolatos ismeretek oktatása a szombathelyi telephelyen.

Magas a minősített oktatók aránya, mely kutatói munkával is párosul (konferenciákon való részvétel, tanulmánykötetek). Itt korlátot jelent az oktatók lelkipásztori leterheltsége. A lelkipásztori tevékenység ugyanakkor az oktatás során a gyakorlati, életszerű szempontok megjelenését is eredményezi. Bár a teológiai tárgyak esetében a tematika meglehetősen kötött, az oktatók a kutatási eredményeiket beépítik a tananyagba. A hallgatók bevonása elsősorban a nappali tagozatos hallgatók esetében életszerű, a levelező tagozat hallgatói esetében, a hallgatók élethelyzeténél fogva nehézkes.

A nemzetköziséget egyrészt a katolikus egyház transznacionális jellege, másrészt a BJHF-nek a Pápai Lateráni Egyetemmel kötött affiliációs megállapodása biztosítja. Így a nap-pali tagozatos hallgatók számára lehetőség nyílik arra, hogy külföldön (Róma, Írország) fejz-hessék be tanulmányaikat. Másrészt így az oktatói utánpótlást is biztosítani tudják külföldön (Róma, Németország) végzett tanárokkal.

A fenntartó, és egyben többnyire munkáltató Győri Egyházmegye és annak Hitoktatási Bizottsága, koordinálja a végzett hallgatók pályakövetését, illetve a Szombathelyi Egyházmegye-ben ezen intézmények megfelelői, gyűjti össze a hallgatókkal kapcsolatos külső partnerektől származó információkat. Mindez a képzési és felhasználói, társadalmi környezet szoros együtt-működését feltételezi. A Győri és Szombathelyi Egyházmegyék plébániáival és katolikus köz-oktatási intézményeivel való természetes kapcsolat biztosítja, túl a gyakorlati képzés lehetősé-gén, a végzett hallgatók munkaerőpiaci elhelyezkedését.

A BJHF hallgatóinak nagy részét kitevő kispapok esetében az érintett egyházmegyék végzik a végzett hallgatók pályakövetését, melynek dokumentált formája az egyházmegyék ál-tal rendszeresen közzétett, internetes változatban is elérhető, névtárak.

III.3. Az ESG 2015 standardjai szerint az előző intézményakkreditációs jelentés alapján tett minőségfejlesztési intézkedések, és azok hatása

A megelőző intézményakkreditációs jelentés, illetve az azt követő 2016-os monitor el-járás ajánlásai alapján az ESG 2015 szempontrendszere szerint a következő intézkedések tör-téntek: 1.) Küldetésnyilatkozat megfogalmazása, külön stratégiai és fejlesztési terv megalko-tása, illetve új minőségbiztosítási szabályzat kidolgozása. 2.) A képzési programok kialakítása, jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése, rendszeres értékelése, melyeket, beszámolási kötelezettséggel a szenátusnak, a szakfelelősök végeznek. 3.) Javítottak a hallgatói tájékoztatás rendszerén: a Neptun rendszert információs csatornaként is használják. 4.) A teljes hallgatói életciklus kíséréssel kapcsolatban: egységesített felvételi rendszer, kreditrendszer átdolgo-zása, a szakok és szakirányok tanmenetének nyilvánossá tétele, a szakdolgozat/diplomamunka készítés rendjének világossá és hatékonyá tétele, a záróvizsga és az oklevél eredményének különválasztása. 5.) Az oktatói óraterhelés csökkent, a minősített oktatók aránya minden szakon növekedett. 6.) Az intézményi könyvtár a székhelyen teljesen megújult, a telephelyen felújítás alatt van, mindkét helyen nőtt a könyvtárban foglalkoztatottak száma. 7.) A győri és szombat-helyi telephely közötti információáramlás hatékonyságát növelték. 8.) Megújították az intéz-mény honlapját, bővítették az elérhető információk körét.

III.4. Az intézmény dokumentumai, szervezete, vezetése és gazdálkodása

A BJHF rendelkezik az előírt hatályos intézményi dokumentumokkal. Az intézmény szervezetét és működését szabályozó dokumentumok (szervezeti és működési rend, foglalkoz-tatási követelményrendszer) részletes szabályozással segítik az intézmény működését, megfe-lelően közzétett formában.

A főiskola fenntartója a Győri Egyházmegye, amelynek képviselője Dr. Veres András, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke. A fenntartó nevezi ki a főiskola vezetőit, az állami és egyéb támogatásokat is felhasználva ő biztosítja az intézmény fenntartásához szüksé-ges anyagi háttérrel.

A főiskola karokkal nem rendelkezik, egyszerű struktúrája a katolikus egyház felsőok-tatási hagyományainak megfelelő, élhető. A szervezeti egyszerűséget az intézmény méretei,

hallgatói és oktatói létszámadatai indokolják. A szervezeti és működési rend a szervezet méreteihez képest jól szabályozott.

A főiskola élén a fenntartó által kinevezett rektor áll. Az intézmény vezető, legfontosabb döntéshozó testülete a szenátus, melybe a HÖK 1 főt delegál. A tanári konferencia a szervezeti ábrán a tanszékek fölött álló és a szenátusnak alárendelt testület. A testület a szervezeti és működési rend 18. § alapján önálló döntési jogkörrel felruházott, hatáskörében autonóm, döntései a megyéspüspök jóváhagyásával lépnek hatályba. A tanári konferencia tagja az intézmény valamennyi kinevezett oktatója, elnöke a rektor. Az igazgatási feladatokat a Rektori Hivatal látja el, melynek vezetését a főtitkár végzi. A jelenlegi főtitkár egyben a Győri Papnevelő Intézet prefektusa.

A szenátus mellett működő bizottságok rendszere szintén jól meghatározott. A Gyakorlati Képzési Bizottság a szakok tartalmi megújításának (gyakorlati képzések, gyakorlati ismeretek számának növelése) jó támogató egysége és a képzések felülvizsgálatában, értékelésének folyamatában a minőségbiztosítási tevékenységben is fontos szerepe lehet.

Az intézmény működését alapvetően meghatározza a székhelyi és telephelyi működéssel járó kettősség. Ennek áthidalását is segíti a szakigazgatói feladatkör, mely a szervezeti és működési rend 17. § alapján rektor munkájának segítését, rektorhelyettesi megbízást, és a rektor feladatkörének, hatáskörének nemzeti felsőoktatási törvényben biztosított egyéb jogköreinek megosztását jelenti. Emellett a szakigazgatók az egyes képzések vonatkozásában a szervezeti és működési rend 21. §-ban részletezett, felügyeleti, operatív irányítási feladatokat is ellátnak. A szombathelyi képzés esetében a feladatkör a rektorhelyettesi szint irányában mutat.

A főiskolán a HÖK megfelelően működik. Anyagi keretét, mellyel autonóm módon rendelkezhet, a főiskola biztosítja. A HÖK minden bizottságba delegál tagot, 1 hallgató tagja révén érdemben képviselteti magát a szenátusban. Kapcsolatban áll más felsőoktatási intézmények HÖK szervezeteivel és a HÖÖK-kal.

A hallgatói szolgáltatások magas színvonalúak: ösztöndíjak, a szakokkal, a követelményekkel és a számonkéréssel kapcsolatos információkhoz megfelelően hozzá lehet jutni, jegyzetellátás (papír alapon és elektronikus formátumban egyaránt), tanórán kívüli segítség lehetősége, könyvtári szolgáltatások, honlap, kollégiumi férőhelyek és azok elérhetősége (a Győri Papnevelő Intézet épületében), tehetséggondozás, közösségi terek, sportolási lehetőségek, étkezés.

A főiskola felelősséggel gondolkodik szolgáltatásai minőségéről. Az intézmény számos területen a hallgatók és a társadalmi igények figyelembevételére törekszik. A fenntartó, az intézmény vezetése, valamennyi oktatója és nem oktató munkavállalója maximálisan elkötelezett. Láthatóan igyekeznek minden tekintetben eleget tenni a világi és egyházi követelményrendszernek.

Az intézményben folyó képzés ellenőrzése tekintetében, a többi hittudományi főiskolához hasonlóan, a BJHF esetében is sajátos helyzettel állunk szemben, hiszen az intézményben hitéleti képzés folyik. Egyszerre kell törekedniük arra, hogy az oktatási és kutatási színvonal illeszkedjen a magyar felsőoktatási rendszerbe, megfeleljen a törvényi előírásoknak, illetve megfeleljen a katolikus egyház egyetemes kánonjogi és szentszéki szabályozásának, melyek a részegyházakra, így a Győri Egyházmegyére is kötelező, annak oktatási intézményeire is.

Ez utóbbi, egyházi elvárásrendszer érvényesülését a katolikus egyház a főiskola esetében ellenőrzi (egyházmegye, Pápai Lateráni Egyetem, Apostoli Szentszék). A Pápai Lateráni Egyetem az affiliációs szerződésben foglaltak ellenőrzése céljából az intézménytől éves rendszerességgel beszámolót kér, öt évente pedig kiterjedt vizsgálatot folytat. Természetesen az in-

tézmény törekszik az adott kánonjogi mozgásterén belül alkalmazkodni az ESG 2015 elvárásaihoz. A főiskola minőségbiztosítási rendszerének meghatározó része a hozzá csatlakozó Győri Papnevelő Intézet magas színvonalú nevelő, ellenőrző tevékenysége. A hallgatók nagy részét kitevő papnövendékek esetében ez egy külön, jól dokumentált, minőségbiztosítási rendszert jelent, mely a kispapok komplex „pályaalakosságát” monitorozza teológiai tanulmányaik teljes időtartama alatt (felelőse: a prefektus). Ez erősen hallgatóközpontúvá teszi ezeket az intézményeket.

Éppen a keresztény nevelési, a papképzésből is fakadó tradíciók végett, a hitéleti képzést folytató katolikus intézményekre jellemző módon, a főiskola életében, a hivatalos csatornák mellett, nagyon fontos a kötetlen személyes kommunikáció, visszajelzések szerepe, az *informalitás*. A visszajelzések túlnyomórészt személyesen érkeznek. Éppen ezen informális, erősen lelkiségi és közösségi jelleg következménye az is, hogy a tanterven kívüli programok téra magas színvonalú, illetve szerepet játszik abban is, hogy jók a hallgatói szolgáltatások.

A főiskola infrastruktúrája megfelelő, korszerű, méltó környezetet biztosít az oktatáshoz: teljesskörű felújítás alatt álló épület, megújult könyvtár (internetes adatbázisokkal), tornaterem. Fejlesztésében a fenntartó és a BJHF egyaránt elkötelezettek.

A BJHF gazdálkodása törvényes; részletes költségvetés és zárszámadás alapján áll. A hatályos törvényi szabályozásnak való megfelelést az évenkénti független könyvvizsgálat biztosítja. A főiskola anyagi finanszírozása rendezett és stabil. A személyi és tárgyi feltételeket magas színvonalon tudja biztosítani az oktatás számára.

IV. Minőségértékelés

ESG 1.1. Minőségbiztosítási politika

A sztenderdhez tartozó irányelv alapján egy intézmény koherens minőségbiztosítási rendszerének fő pillér a minőségpolitika.

A főiskola minőségbiztosítási szabályzatának része a minőségpolitikai nyilatkozat. A nyilatkozat szerint a vezetés célja, hogy az intézmény a régióban olyan meghatározó szellemi központtá váljon, amelyet a keresztény értékrend, a minőségtudat, a társadalmi felelősség értékrendje és erre irányuló tevékenység jellemez.

Az intézmény Küldetésnyilatkozata, Stratégiai és fejlesztési terve, és Minőségbiztosítási szabályzata 2016-ban születtek. Ezek a dokumentumok a 2014-ben lefolytatott akkreditációs eljárását lezáró 2014/2/VII/5. számú határozattal elrendelt MAB monitoreljárására készültek el és elsődlegesen a korábbi akkreditációs jelentésben foglalt hiányosságokra reagáltak.

A minőségpolitikai nyilatkozat léte mellett azonban nem láthatók az intézmény egészére kiterjedő, annak gyakorlati átültetését segítő eljárások folyamatok.

A minőségpolitika a stratégiai menedzsment részét képezi, támogatja a minőségbiztosítási rendszer szervezését. A minőségpolitika korrelál a stratégiai dokumentummal.

Mindezen felülvizsgálatok elvégzése után láthatóvá válhat az intézmény számára is, hogy a minőségbiztosítási szabályzat „minőségbiztosítás-szabályozó tevékenységei és ezek dokumentálása” című része az intézményi szervezeti kereteire figyelemmel nem értelmezhető és olyan aránytalan adminisztrációs terhet jelentenének, amit sem az ESG rendszere, sem a MAB intézményi minőségbiztosításra vonatkozó követelményrendszere nem ír elő. Az intézménynek szabadon van módja a minőségbiztosítási folyamatokat, azok feladatrendszerét meghatározni.

Ebben más intézmények jó gyakorlataira támaszkodhat azzal, hogy azok működőképességét saját intézményi, szervezeti keretei között vizsgálni szükséges.

Összegezve: A minőségbiztosítási tevékenység célja, hogy az intézmény működtetését, az oktatási és kutatási folyamatokat rendszeres és rendszerezett értékelési, elemzési, és visszacsatolási folyamatokon keresztül támogassa, és az intézmény különböző szintjein meghozott döntésekhez megfelelő információt adjon. A minőségbiztosítási folyamatok a működési folyamatoktól nem elkülönülve, hanem azokba beépülve kell, hogy létezzenek. Ehhez nyújt segítséget az ESG rendszere, megadva azokat a fő elemeket, amelyek mentén a folyamatok kialakítása optimális. Az intézmény az önértékelés 13. oldalának utolsó bekezdésében úgy fogalmaz, hogy a „főiskolánk stratégiája és küldetése a változatlan és mindig új feszültségben valósul meg...”. Az intézmény küldetésének változatlansága mellett, az intézmény változó működési környezete mellett azonban a küldetés megvalósításához vezető eszközök rendszerének (stratégia) folyamatos felülvizsgálata és a működési környezet mentén történő megújítása a küldetés eredményességéhez elengedhetetlen. Az intézmény stratégiai és fejlesztési terve, az intézményi önértékelés és a szakos önértékelések összességében tükrözik az intézménynek a működési lehetőségei és küldetés mentén történő útkeresési lehetőségeket, melyekhez a támogató minőségbiztosítási folyamatok (nem szükségszerűen szabályzatok megalkotása) kialakítása és rendszeres működtetése még az intézményre váró feladat.

ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása, jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése

A BJHF teljes egészében a hittudomány területén folytat alap- és mesterszintű képzéseket. Az intézmény, a katolikus hitéleti képzést nyújtó intézményekre jellemzően, kettős akkreditációval rendelkezik: egyrészt a hazai jogszabályoknak megfelelően a MAB által végzett eljárások által, másrészt a római Pápai Lateráni Egyetemhez affiliálva, amely a Katolikus Egyház egyetemi minőségellenőrzését is éves szinten biztosítja. Az affiliációs kapcsolat egyben arra is hivatott, hogy a katolikus egyház belső előírásainak való megfelelést is ellenőrizze, amit garantálnak Magyarország jogszabályai és a Szentszékkal kötött kétoldalú nemzetközi szerződés is.

A főiskola képzési kínálatát az egyházi szolgálat különböző területeire, elsősorban a papságra való felkészítés teszi ki, amiben az elmúlt években jelentősebb átalakulások is végbe mentek, úgymint a Hittanár-nevelő mesterszak kivezetése és a Kántor alapszak elindítása. A hallgatói rekrutációt érdemben meghatározza az egyházi szolgálatok speciális jellege (a hivatás kérdése), illetve a végzettséget szerzők elhelyezkedési lehetőségei, melyek néhány év alatt is jelentős változásokon mentek, s mehetnek is át. Az intézmény reálisan és felelősségteljesen méri fel időről-időre a mutatkozó igényeket, a sajátos adottságai között maximális felelősséggel ügyel hallgatói felkészítésére és pályájára.

A teológiai képzés, a tanárképzés és a kántorképzés szakonkénti specialitásaira mind az oktatói kompetenciák, mind az egyéni kutatási tevékenységek támogatása és megbecsülése tényleg kellő figyelmet fordít, hiány leginkább az intézményt átfogó stratégiai tervezésben mutatkozik (pl. kutatási stratégia intézményi, hálózatos fejlesztése, hallgatók szervezett, áttekinthető bevonása a kialakítandó tudományos kutatóműhelyek tevékenységébe a tehetséggondozás részeként). Jelentős pozitívum, hogy a képzési kínálat területén jelentős a kiépített együttműködés mind a Nyugat-Magyarországi Egyetemmel, mind az ELTE szombathelyi képzési egységével. A képzés során elvégzendő gyakorlatok kiterjedt gyakorlól helyi rendszert kíván meg, ennek szisztematikus, egységes, áttekinthetően vezetett követelményrendszere az intézmény működésének egyik legnagyobb igénybevétele jelenleg is.

A megfogalmazott európai standardoknak mutatkoznak erősségek és gyengeségek is. A felelős szakmai és állampolgári magatartásra felkészítés komolysága tükröződik azokban a bemutatott példákban, melyeket a tantárgyi reformok példáulként felsorolt az intézményi önértékelés, illetve a látogatás során hallott más példák (erkölcsi nevelés, biblikus gender-kutatás, zsidóság és kereszténység szoros összefüggései stb.).

Az egyéni hallgatói fejlődés lehetőségét elsősorban a létszám áttekinthető volta teszi lehetővé, így azt nehéz is rendszerszerűen szabályozni, mégis javallott lenne az európai felsőoktatási mobilitásba (Erasmus+ program) való intézményi bekapcsolódás, ami kis létszám mellett is jelentős eredményeket hozhat (s nemcsak hallgatók, de oktatók és munkatársak körében is!). A széles és modern tudásbázis az egyes oktatók személyén keresztül érvényesül, az intézményi szintű bekapcsolódás kutatási projektekbe – mint fentebb is áll – stratégiai megfogalmazást sürget.

A képzéseket az intézmény szabályozott keretek között, a fenntartóval és más külső szervezetekkel együttműködve alapítja, számolja fel és gondozza.

Az oktatói kör fejlesztése világosan mutatja azt az intézményi szándékot, hogy az oktatási tartalom fejlesztése folyamatosan megvalósuljon. A hallgatók teljesítményének értékelése kiszámíthatónak tűnik, az elmúlt időkben bevezetett módszertani diverzifikálás a hallgatók által is elfogadott és teljesíthető. (A kialakítási fázisban bevezetett intézményvezetői jelenlét a későbbiekben valószínűleg elhagyható lesz.) A hallgatói terhelés teljesíthető, a HÖK szenátusi jelenléte és a két képzési helyen különböző szakokon tanuló diákok információhoz való hozzáférése – saját megerősítésük szerint a szabályozáson túl a gyakorlatban is – megfelelő.

A tanulási környezet mind eszközállományában, mind informatikai infrastruktúra területen jelentősen fejlődött az elmúlt akkreditációs eljárás óta, ennek a fejlesztésnek a befejezése hamarosan várható.

ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés

A sztenderd a képzési programok tervezéséhez, megvalósításához és eredményük értékeléséhez kapcsolódik szervesen. A hallgatóközpontú tanítás és tanulás alapvetően megköveteli az intézményektől, hogy vizsgálja hogyan éri el a KKK-ban megfogalmazott kimenetet, ehhez milyen pedagógiai módszereket alkalmaz, hogyan alakítja ehhez mérési értékelési rendszerét.

Az egyházi fennartású intézmények esetében ezek, a hitéleti képzések vonatkozásában az alacsonyabb hallgatói létszám mellett is elvégezhető, és elvégzendő vizsgálatok. (Pl.: Úgy tervezte meg az intézmény az adott képzési programot, hogy abban a legújabb, leghatékonyabb pedagógiai módszert alkalmazza, és nem általában azt a módszert, amelyet más képzések esetében is?)

Az intézmény a hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés elemeit a kis létszámokból fakadó közvetlen, személyes kapcsolat rendszerében helyezi el.

Az értékelés rendszere, az értékelési formák, három- és ötfokozatú értékelés szintjeinek tartalma jól meghatározott. A számonkérések során az intézmény alapvetően a szóbeli számonkérést rögzíti, de a hallgatók önálló munkára való felkészítését segítő jelleggel, a beadandó dolgozatok számonkérési rendszerbe történő beemelését is javasolják az oktatóknak az írásbeli vizsgák mellett.

Az intézmény kritériumkövetelményként kreditérték nélkül megtartotta a szigorlati számonkérési formát, mivel az egymásra épülő ismeretanyag szintetizáló számonkérését a hallgató előrehaladása szempontjából hasznosnak ítélte meg.

Az SZMSZ hallgatókra vonatkozó fejezete az értékelések lebonyolításnak rendjét, a hallgatók vizsgajelentkezésének, távolmaradásának következményeit részletesen szabályozza. Az ügyviteli folyamatokat támogatja, hogy NEPTUN tanulmányi rendszerben történik a vizsgára jelentkezés, és a vizsgalap kiállítása is, ugyanakkor elektronikus leckekönyv hiányában az értékelés fő nyilvántartási formája a papír alapú index.

A szabályzat rögzíti, hogy a szigorlat, zárótanítás és diplomahangversenyt legalább két fős bizottság előtt kell megtartani, az elnököt a tanszékvezető jelöli ki, a tagot az oktató kéri fel. Amennyiben az értékelésben szavazategyenlőség alakul ki, az elnök dönt. Ennek a szabályzatnak az alkalmazásához, és az értékelés objektivitásának biztosítása érdekében általában legalább 3 fős bizottság felállítása az elterjedt a felsőoktatásban (2 tag 1 elnök). Arra vonatkozóan nem tér ki a szabályzat, hogy milyen paraméterek alapján kell/lehet a bizottsági tagokat felkérni.

Az intézmény az értékelés eredményei alapján a filozófia és latin nyelv tárgyak esetében a jobb értékelési eredmények, sikeres tantárgyteljesítés elősegítése érdekében növelte az óraszámot, illetve csökkentette a számonkérés alapját képező ismeretanyagot.

A Tanulmányi Bizottság rektori irányítást általában nem igényel. A szakigazgató lehetséges TB elnöki funkciója mellett a teljes képzési kínálatot lefedő oktatói tagokból és HÖK delegáltból TB felállítása javasolt. A másodfokú döntés meghozatalában nem vehet részt, aki az elsőfokú döntéshozatalban részt vett.

Más formalizált panaszkezelési eljárást nem alkalmaz az intézmény.

Összegezve: Az intézményi közösség értékalapú kapcsolatai mindenképpen alapot adnak ahhoz, hogy a hallgatóközpontú tanulás elemei a képzési terület igényei alapján a sztenderd irányelveihez igazodva azonosításra kerüljenek, és a hallgatóközpontúság megfelelő értelmezése mellett a képzési programok eredményességét mérő folyamatok az intézményre szabottan kialakíthatók legyenek. Az értékelési eljárások tükrözik az irányelvekben foglaltakat, így a sztenderd az értékelési folyamatok vonatkozásában teljesül.

ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése

Az intézmény felvételi eljárásait hitéleti képzéseire a vonatkozó jogszabályi felhatalmazása alapján közvetlenül hirdeti meg és folytatja le. A felvételi eljárásra vonatkozó intézményi szabályzatok pontosak, világosak. A honlapon található felvételi eljárással kapcsolatos 2014. évi hirdetmény nagyon részletes és pontos információkat tartalmaz, és pl. kántor szak esetében megadja a gyakorlati vizsga teljes követelményrendszerét is.

A hallgatók előrehaladásához szükséges információk az intézmény honlapján a tantárgyleírások, és kapcsolódó irodalmak jegyzékének kivételével megtalálhatók. Az intézmény a 2018. őszén vizsgált 5 egyházi fenntartású intézmény közül az egyetlen, aki a korábbi tanévekre is visszakereshető egységes szerkezetű tanulmányi tájékoztatót tesz közzé. Amennyiben a NEPTUN rendszerben a tantárgyleírások elérhetők, szükséges lennek azokat az egységes szerkezetű tájékoztatóban is feltüntetni.

Az intézmény a hallgatók előrehaladásáról részben a Tanulmányi Osztályon keresztül, részben félévenként a tanári konferencia keretében gyűjt információt. A tanári konferencia ad tájékoztatást az egyes tantárgyak teljesíthetőségéről és a szakigazgató ennek alapján kezdeményezi a „kritériumok” pontosabb meghatározását.

A tanulmányok elismeréséhez a szabályzati és bizottsági keretek adottak, és az eljárást segítő nyomtatványok is rendelkezésre állnak, melynek egységesítése segíti a kreditelismerés folyamatát. A Pápai Lateráni Egyetem saját hatáskörbe vonja a kreditelismerést, melyre az intézmény szakfelelősétől a döntést megelőzően javaslatot kér. Az intézmény a munkatapasztalat elismerésére is lehetőséget biztosít legfeljebb 30 kredit értékben. Lehetőség van a tanulmányi és vizsgaszabályzat alapján arra, hogy minden olyan tantárgyból a tanulmányi kötelezettség és vizsgakötelezettség alól felmentést kérjen, amelyekből felkészültségét tudományos diákköri, vagy tudományos munkája alapján hitelt érdemlően bizonyította. A tudományos tevékenység révén megszerzett ismeretanyag elismerésére vonatkozó lehetőség ösztönző hatású lehet, ugyanakkor az elismerés rendjét, tartalmát részletesebben lenne szükséges megadni.

Összegezve: A sztenderdekhez kapcsolódó szabályzati keretek megfelelőek, a szükséges információk aktualizálása mellett, és a tantárgyi tematikák közzétételével az intézmény a tájékoztatási kötelezettségének megfelelően eleget is tesz. A sztenderdhez tartozó irányelv alapján az intézménynek rendelkeznie kell olyan eljárásokkal és eszközökkel, amelyek segítségével képes a hallgatók előrehaladásáról információt gyűjteni, azt folyamatosan követni, és reagálni rá. Az intézmény a hallgatók előrehaladásának vizsgálatához a NEPTUN tanulmányi rendszer adatait használja, és támaszkodik a félévenkénti tanári konferencia jelzéseire is.

A hallgatók előrehaladásának elemzése, elsősorban a Győri Papnevelő Intézet, másodsorban az alacsony hallgatói létszám okozta átláthatóság miatt, megfelelően szabályozott; viszont sem eredményességi mutatók, sem folyamat pontosan nem ismert.

ESG 1.5 Oktatók

Az intézmény kizárólag hitéleti képzési területen folytat oktatási tevékenységet, így oktatói állománya ehhez igazodik. A 41 oktatóból 30 fő A státuszú oktató, 25 fő minősített és 20 fő egyházi személy.

Az oktatói minőség kérdését az intézmény az oktató minősítettsége, publikációs tevékenysége, és tudományos közéleti aktivitásának viszonylatában közelíti meg, és a MAB személyi akkreditációs követelményeinek való megfelelés a hangsúlyos.

A szakok indításához és működtetéséhez valóban szükséges a MAB személyi akkreditációs követelményeinek való megfelelés, és annak folyamatos nyomkövetése. A sztenderd ugyanakkor ettől sokkal általánosabb módon közelíti meg az oktatói minőség kérdését. (Pl.: Milyen módon támogatja az intézmény azt, hogy az oktatói mindazokat a képességeket megszerezzék, fejlesszék, amelyekkel kimeneti központú tanulási folyamatát a hallgatónak segíteni tudja? Léteznek az intézményben kompetencia mérések, amelyek alapján az intézmény a fejlődés lehetőségét folyamatosan biztosítja? Milyen fejlődési szinteket irányoz elő az intézmény?)

Az önértékelés alapvetően a MAB szakindítási szempontrendszerének való megfeleléstől; olyan stratégiát nem mutatott be az intézmény, mely az oktatói kompetencia meghatározására, fejlesztésére irányulna, vagy ezeket segítő folyamatok hatásait vizsgálná, folyamatokat, tevékenységeket viszont igen.

Az oktatói kompetenciák a képzések által megszerezhető kompetenciákra is épülnek. Így a hallgatói kompetencia meghatározása, segíti azoknak a kompetencia elemeknek a meghatározást is, melyeket a tanítás során az eredményes képzés érdekében az intézmény az oktatóktól elvár. Ennek elérésében tudja segíteni az oktatót a kutatási tevékenysége, és tudományos közéleti aktivitása. Amennyiben az intézmény csak ennek a területnek a mérésére helyezi a

hangsúlyt, és az előmenetel is ettől függ (minősítettség), akkor felmerülhet, hogy egy szerényebb publikációs teljesítményű, számos szakos ismeretanyag átadását segítő tudással, képességgel rendelkező oktató előmenetele hátrányosan alakul.

Az oktatói kompetenciák általános és szakos követelmények mentén történő meghatározása azért is lehet hangsúlyos az intézményben, mert az önértékelés is kitér arra, hogy az oktatói állomány felét kitevő egyházi személyek kutatói tevékenysége szerényebb. Tőlük nem várható el a hivatásuk gyakorlása mellett intenzív kutatói, publikációs tevékenység. Ugyanakkor a már meglévő kompetenciáik fejlesztésének teljesítése mellett – amit az intézmény határozna meg – ezen oktatók intézményi elismertségének rendszere világosabban, részletesebben kialakítható lehet.

A Veritatis Gaudium az oktatói állományról szólva kitér a foglalkoztatási követelményekre, és az oktatók kutatási, oktatási és hallgató gondozási/vezetési képességeire és a tudományos végzettségekkel nem bíró oktatók kinevezhetőségét is tárgyalja. Ennek áttanulmányozása is javasolt az intézménynek, hogy az egyházi személyű oktatók apostoli konstitúció szerint történő pozicionálásáról, a velük szemben támasztott követelményekről nemzetközi viszonylatban is képet kapjon.

A foglalkoztatás szabályai és az előmenetel rendje világosan szabályozott és megfelelően közzétett.

Összegezve: A sztenderd az oktatók munkafeltételi és az oktatási tevékenységet támogató körülmények biztosítása tekintetében teljesül. Az ehhez szükséges intézményi folyamatok kialakítása és továbbfejlesztése indokolt az oktatók bevonása mellett.

ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások

A BJHF esetében látható, hogy az intézmény hallgatói létszámából adódóan és a Papnevelő Intézet kötelező bentlakási sajátosságából adódóan a nappali hallgatók személyes kapcsolatot tudnak ápolni oktatóival. A kötelező bentlakás miatt a papnövendékek napi kapcsolatot tudnak tartani minden oktatóval és ezáltal megkönnyítve a tehetséggondozást és a problémakezelést. Az oktatók nyitottak a hallgatók véleményére és megtesznek mindent, hogy a hallgatók a lehető legkevesebb problémával tudjanak a tanulásra figyelni.

A levelezős hallgatók esetében az önértékelés és a látogatás alatt tapasztaltak alapján szintén bármikor kereshetik oktatójukat személyes vagy elektronikus úton. Rövid időn belül választ kapnak problémáikra.

A hallgatói szolgáltatások rendszere a NEPTUN tanulmányi rendszerre épül, melynek e-ügyintézési felületét próba jelleggel használja az intézmény a jelentős levelező munkarendben tanuló hallgatói létszám ügyintézésének támogatására. A tanulmányi ügyintézés rendjét mindkét munkarendben tanuló hallgatói létszámhoz igyekeznek igazítani az intézmény, így a hallgatói ügyintézés konzultációs napokon is biztosított, és a szakigazgató(k) is elérhető(ek) mindkét képzési helyszínen.

Az adminisztratív személyzet képzésének egyedüli szervezett kerete az Oktatási Hivatal által szervezett FIR konferenciák. Az intézmény a társintézményekkel való képzési együttműködés keretében történő tanulmányi ügyintézésekre is úgy tekint, mint az adminisztrációs tevékenység fejlesztésének gyakorlati keretére.

Tanórán kívüli tevékenység: a HÖK rendszeresen szervez szakmai, kulturális, sport és szabadidős tevékenységeket. A program szervezésében aktív szerepet vállalnak az intézmény vezetői és szükséges esetén megfelelő pénzügyi forrást biztosítanak.

Hallgatói mobilitás: az intézmény affiliációs szerződés keretében szorosan együttműködik a Pápai Lateráni Egyetemmel, amely lehetőséget nyújt a jó képességű hallgatóknak külföldi tanulmányokra. Az ERASMUS program keretében részképzést végezhetnek más nemzetközi intézményekben.

Ösztöndíjak: az állami ösztöndíjas hallgatók után járó hallgatói és egyéb normatívák a jogszabályban rögzített módon kerülnek felhasználásra. A Hallgatói Önkormányzat véleményezése alapján történik a forrás felhasználása. Az intézmény a *Pastores Dabo Vobis Alapítvánnyal* való együttműködés és a Pápai Lateráni Egyetem jóvoltából a tehetséges hallgatók további ösztöndíj lehetőségeket tudnak igénybe venni.

Döntéshozatal: a HÖK-nek lehetősége van a szenátusban képviselni a hallgatók érdekeit és a jogszabályok adta lehetőségekkel élni. Az intézmény vezetése rendszeresen kikéri a HÖK véleményét a hallgatókat érintő változások tekintetében, így nem csupán formálisan, hanem informálisan is meg van a lehetőség a hallgatók életét érintő kérdésekben véleményt nyilvánítani. A tapasztalatok alapján a HÖK megfelelően működik, de a Szombathelyi Képzési Központban nincsen helyi hallgatói képviselő. Bár a jogszabályok nem tiltják a jelenlegi rendszert, viszont javasoljuk, hogy legalább egy választott hallgatói képviselő legyen Szombathelyen is, mert a nagy távolság miatt a helyi problémákat nehéz kezelni Győrből. Továbbá a jelenlegi HÖK választott tisztségviselői között nincsen civil hallgató, csak papnövendék hallgató. Javasoljuk, hogy lehetőség szerint minden szakról legyen legalább egy választott hallgatói képviselő, mert a különböző szakokat érintő problémákat csak így lehet a lehető legjobban kezelni.

Oktatói Munka Hallgatói Véleményezése: az intézményben nem működik valid elektronikus OMHV. Az intézmény méretére való tekintettel, személyes megkereséseken alapszik a problémakezelés. A látogatás során a hallgatók által elmondott vélemények szerint jól működik a személyes problémakezelés, ennek ellenére javasoljuk, hogy alakítsanak ki írásos (elektronikus vagy nyomtatott) hallgatói értékelést, amely segítségével visszakövethető a fejlődés és reprezentatívan értékelhető az oktatói munka hallgatói értékelése.

Tanulástámogatás: a humán támogatás rendszere alapvetően a teológus képzésben biztosított. Az intézmény a szakkollégiumban lakó hallgatók esetében a szakkollégiumi környezetet tekinti még ezen a területen rendszerezett humán támogatási formának. A hallgatói igényre biztosított, hogy a diszlexiával és diszfáziával küzdő hallgatók tanulási – és beszédkészségüket szakember segítségével fejlesszék. A könyvtár és információszolgáltatás hálózati könyvtári rendszerben biztosított a győri székhelyen. A szombathelyi telephelyen a képzésekhez közvetlenül kapcsolódó szakirodalmak beszerzése folyamatos. A hallgatók jegyzetellátása digitális formában is biztosított.

Infrastruktúra: a győri székhelyen a tantermek felszereltsége (projektor, digitális tábla) kimagasló, az oktatási környezet megfelelő. A szombathelyi oktatási helyszínek felújítása és digitális eszközökkel való felszerelése folyamatban van. Az intézmény a teológus szakos hallgatóinak, vagyis a papnövendékeknek biztosít kollégiumi ellátást a szemináriumi nevelés részeként. A győri székhelyen a Győri Egyházmegye által alapított és fenntartott *Szent László szakkollégium*, a szombathelyi telephelyen Szombathelyi Egyházmegye által alapított *II. János Pál Katolikus Szakkollégium* biztosítja a világi hallgatók számára a kollégiumi elhelyezést, és mindkét képzési helyszínen biztosított a sportolási lehetőség is.

ESG 1.7 Információkezelés

Az önértékelés a döntéshozatalhoz az oktatói ellátottságot, hallgatói létszám, beiratkozottak és végzettek aránya, képzési folyamat eredményei (diplomák minősítése), oktatók közéleti kutatási eredményei, infrastrukturális feltételekre fordított kiadások, kiadások szervezeti egységenként történő megoszlása adatokat használja fel.

Az intézmény működésében megvannak azok a fórumok, így a tanári konferencia, a szenátus stb., ahol a hivatkozott adatok a döntések során figyelembevételre kerülhetnek. Továbbá nem vitatható el az informális csatornák szerepe az egyszerű és kis hallgatói létszámmal működő szervezetben, valamint az sem, hogy a túl formalizált adatgyűjtések sem érik el még a kitöltöttségben sem az elemzéshez szükséges mértéket.

A sztenderd teljesüléséhez, annak való megfeleléshez az intézmény egészére kiterjedő, a képzési programokat és más intézményi tevékenységet figyelembe vevő összehangolt és tudatos tevékenységnek kell megvalósulnia. Ennek formai kereteit az intézmény alakíthatja ki: rendszeres hallgatói fórumok, tematikus fórumok szervezésével. A cél az, hogy az intézmény tudatosan határozza meg, melyek azok az információk, amelyeket meg kíván szerezni, azok milyen minőségcél, stratégiai cél mentén meghatározott feladat, cselekvés megvalósításához szükségesek. Az adatok elemzése, értékelése minden esetben szükséges, és ezek alapján a visszacsatolás is.

A sztenderdhez tartozó irányelv rögzíti, hogy fontos a hallgatók, oktatók és nem oktató személyzet bevonása az adatszolgáltatásba, elemzésbe, valamint a követő intézkedések tervezésébe. Az információgyűjtés fontosságát egy szervezetben akkor lehet megérteni, ha a szervezet valamennyi tagja ebbe a folyamatba bevonásra kerül (tervezés, értékelés, elemzés).

Összegezve: Az intézménynek szükséges a szervezeti és működési kereteire, céljaira figyelemmel annak felmérése, hogy milyen adatokra, milyen rendszerességgel van szükség a vezetési, oktatási folyamatokban. Ezt a folyamatot a NEPTUN tanulmányi rendszer támogatni tudja. Az adatok gyűjtése mellett a sztenderd teljesüléséhez szükséges azok elemzése, és azok közzététele az érdekeltek számára. Az elemzések nyomán határozhatók meg, hogy az intézmény által megszabott irány, tevékenység hatékony, eredményes-e a célok eléréséhez.

ESG 1.8 Nyilvános információk

Az intézmény 2014-ben újította meg honlapját, melyet a főtitkár és a Tanulmányi Osztály felügyel.

Az intézményi működést a hallgatói követelményeket szabályzó dokumentumok elérhetők, könnyen hozzáférhető a képzések leírása. A képzések aktuális mintatantervei az Nftv. végrehajtási rendeletének 53. §-ban szabályozott intézményi tájékoztatójában érhetők el a hivatkozott jogszabályhely egyéb követelményeinek is megfelelő tartalmak mellett. A honlapon a „Képzések” menüpont alatt, mely az egyszerűbb elérési utat jelenti, nem lehet megnyitni a mintatanterveket, mely inkább technikai hibát sejtet.

A hallgatók számára hasznos dokumentumok, nyomtatványok, tájékoztató anyagok ugyancsak egyszerűen elérhetők.

Összességében az intézmény képzési programjairól világos és pontos információkat tesz közzé, és ezzel a 2018. őszén vizsgált öt intézmény közül az egyetlen, aki tanévenkénti bontásban egységes tanulmányi tájékoztató formájában is ennek eleget tesz. Az információgyűjtés

folyamatának hiányosságai miatt elemzések, értékelések, visszajelzések jelenleg nem szerepelnek nyilvános felületen. Ezek pótlása az információgyűjtés rendszeressé válásával, az elemzési és értékelési tevékenység bevezetésével megtörténhet.

ESG 1.10 Külső értékelés

Az intézmény 1996-ban kezdeményezte az Pápai Lateráni Egyetem teológiai fakultásánál a teológiai affiliációs eljárást, mely 1998-ban eredményesen zárult le. Az affiliáció feltételeinek való megfelelés, és annak megerősítése 2003-ban, 2008-ban, 2010-ben, és 2015-ben is megtörtént. Az affiliáció mellett az intézmény évenként számol be a Pápai Lateráni Egyetemnek a tevékenységéről, hallgatói létszám alakulásáról, a képzés folyamatáról a teológus szak vonatkozásában.

A külső értékelés az intézmény egészének ESG megfelelésére, és más szakjaira nem terjed ki.

E körben az intézmény hivatkozik az AVEPRO (*Agenzia della Santa Sede per la Valutazione e la Promozione della Qualità delle Università e Facoltà Ecclesiastiche*) szentszéki akkreditációs ügynökségre, mely egyházi egyetemek és karok minőségértékelésére jött létre, és amely az ENQA tagszervezetként az ESG sztenderdek mentén elkötelezett. A Pápai Lateráni Egyetemet is 2016-ban az AVEPRO értékelt. Az affiliációs kapcsolat a főiskola számára egyben az ESG egyházi intézmények részéről történő értelmezésben, és annak való megfelelésben is segítséget nyújthat.

V. Az intézmény/képzési terület szakmai tudományos tevékenysége

Az önértékelés alapvetően jól megfogalmazza, hogy az intézmény oktatói állományára figyelemmel a tudományos tevékenység a szakokhoz kapcsolódik. A szakos értékelésekben részletesen kifejtett a szak oktatóinak tudományos tevékenysége, művészeti eredménye.

Az intézmény célul tűzte ki, hogy a régió szellemi, kulturális, egyházi, vallási, társadalmi fejlődéséhez kíván hozzájárulni, és szellemi központ szerepét kívánja betölteni.

Ennek a szerepvállásának, célkitűzésnek a megvalósításához elmaradt egy olyan a tudományos tevékenység vonatkozásában meghatározott konkrétabb, akár cselekvési terv szintjét is elérő dokumentum megfogalmazása, mely figyelembe veszi egyrészt a lehetőségeket, másrészt azokat az intézményi partnerségi kapcsolatokat, amelyek az intézmény számára a mind az oktatási, mind egyházi kapcsolatiból adódóan már rendelkezésre állnak, és amelyek mentén az intézmény tudományos tevékenysége szervezhető lenne.

Az intézmény szervezet rendszerében nincs a kutatási tevékenységet összehangoló, koordináló egység. A jelenlegi szakigazgatói funkció alapvetően magában hordozza – a szak gondozásával járó számos feladat mellett – ennek a területnek az operatív, formális irányítását.

Tudományos tevékenységet összehangolása, tevékenység eredményességét segítő kapcsolatok szervezett ápolása, egységes tudományos stratégia képviselése, nem az oktatói kutatási szabadság korlátozása, vagy az adminisztratív folyamatok számának növelése, hanem éppen ennek a területnek a speciális igényeinek folyamatos képviselését biztosítják. A tudományos tevékenység szervezésének támogatása (menedzsmentje) segítheti a tanszéki kutatási programok elfogadást, és ezek mentén szervezett kutatási műhelyek megszervezését. Az intézmény Pápai Lateráni Egyetemhez való kötődése révén adott, hogy kezdeményezze egy nemzetközi teológiai kutatóműhely felállítását. Egy nemzetközi kutatóműhelyhez az intézmény nemzetközi képzési

hálózatában képzettséget szerzett jó korösszetételű oktatói állománya megfelelő személyi háttérrel jelent. A kutatóműhely, mint a tudományos tevékenység szervezett és tervezett tere, ösztönözheti a hallgatók tudományos habitusának kialakulását.

Összegezve: az képzések ismeretanyagának fejlesztéséhez a tudományos háttér az oktatók egyéni tudományos tevékenysége révén adott. Az eredmények tananyagba való beépítését az intézmény biztosítja.

VI. A főiskolán folyó hitéleti képzések értékelése

VI/1. TEOLÓGIA OSZTATLAN MESTERKÉPZÉSI SZAK

Brenner János Hittudományi Főiskola	Akkreditációs minősítés
Teológia osztatlan mesterképzési szak	2019/6/V/1/5/2. SZ. MAB HATÁROZAT A szak akkreditációja 2024. június 28-ig hatályos.

A KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEKNEK, VALAMINT AZ AKKREDITÁCIÓS FELTÉTELEKNEK VALÓ MEGFELELÉS

A képzési terv

A BJHF Teológia szakja a két székhellyel működő intézmény keretei között Győrben működik. A katolikus egyház belső rendje szerint az intézmény a Pápai Lateráni Egyetemen affiliációs viszonyban áll, amely a katolikus egyházon belüli minőségbiztosítási rendszer keretei között az intézmény működését és az egyház belső szabályainak való megfelelését évente vizsgálja, ötévente pedig mélyebb vizsgálatot tart.

A KKK-k legutóbbi megújítása után a katolikus egyház, illetve a fenntartó az intézménylátogatás idejéig nem nyilatkozott hivatalosan arról, hogy a 2006-ban jóváhagyott korábbi KKK-hoz képest kíván-e változtatni az előírásokon (fenntartó képviselője, aki MKPK elnöke is, maximális együttműködési szándékát fejezte ki ebben a vonatkozásban). A kérdés a látogatás óta már rendeződött.

A Teológia szak alapvetően lelkészi szakirányú, a szakirány tartamát adó képzési elemek rendszerszintű megjelölését a 11. és 12. félévben a korábbi akkreditációs eljárás megállapításai után teremtette meg az intézmény. Az önértékelésben szereplő adatokban nem szerepel bontás arra nézve, hogy a lelkészi specializáción kívül van-e hallgató a szakon, viszont van ilyen értelmű utalás és megfogalmazott szándék, hogy a jövőben a hallgatói létszám növelése érdekében ez elhatározott cél a főiskolán. Ez a célkitűzés a létszámadatok tükrében érthető, ugyanakkor a szak és szakirány vonatkozásában teljesen tisztázott képzési rendszert feltételez.

Az önértékelés alapján a képzésben megjelennek olyan követelmények, amelyek nem szerepelnek vagy nem azonosíthatók be világosan a tantervben: az I-II., valamint a III-IV. évfolyamon beadandó – a szakdolgozat előkészítéseként említett – dolgozatok, de ugyanígy a plébániai és iskolai 8-8 hetes gyakorlatok. Az óraszámok tekintetében az intézmény 14 hetes szorzókkal dolgozik. A szabadon választható kurzusokkal megszerezhető kreditek aránya megfelel a jogszabályi elvárásoknak.

A hallgatói tehetséggondozás a kis létszám következtében elsősorban közvetlenül, tutoriális rendszerben működik. A tehetséges hallgatók a katolikus intézmények rendszerében jó külföldi ösztöndíjas lehetőségekkel rendelkeznek.

Személyi feltételek

A szak szakfelelőse Dr. Martos Levente Balázs főiskolai tanár, aki formai és tartalmi szempontok szerint is eleget tesz a szakfelelősi kritériumoknak: felel a szak tartalmáért és a

teljes képzési folyamatért, valamint szakfelelősi hatáskörrel is rendelkezik, szakmai kompetenciája összhangban van a szak képzési programjával. Az oktatói kör magasan kvalifikált, az oktatók tudományos minősítettsége magas. Az egy főre eső kreditterhelés több esetben is kiugró, 30 feletti értéket mutat. Az oktatói utánpótlás tudatos stratégiai tervezést mutat.

A képzéshez kapcsolódó kutatások, szakmai műhelyek

A szakon a kutatói műhelyek nem alakultak ki, a kutatási eredmények elsősorban egy-egy oktató egyéni kutatási programjához, illetve nagyobb egyházi témakörök (pl. Szent László év) kapcsolódik. Ennek egyik oka az is, hogy az oktatók jelentős mértékben vesznek részt a lelkipásztori szolgálatban. Az intézmény lehetőséget biztosít oktatói publikációk rendszeres megjelenítésére, melyben a kutatások intenzitásában való különbségek is megjelennek.

A képzés infrastrukturális körülményei

A szakon folyó képzés infrastrukturális feltételei megfelelőek. A számítástechnikai és oktatástechnikai ellátottság jó. Könyvtárunkban elérhetők a fontosabb (teológiai és pedagógiai-pszichológiai) szakirodalmak és elektronikus adatbázisok. Az infrastruktúra fejlesztésében a főiskola kimagasló fejlesztést hajtott végre az elmúlt években, s ennek befejezésével minden igénynek megfelelő ellátottság alakult ki.

Képzési létszám és kapacitás, a szak hallgatói

A Teológia szak a 40 fős kapacitáshoz képest nagyon alacsony létszámokkal dolgozik, a hallgatói létszám rendszeresen nem éri el ennek 50%-át. A diplomaszerzésig jelentős a lemorzsolódás is. Az utánpótlás kérdésében természetes korlátot jelent a lelkipásztori specializáció keretei között az, hogy a tanulmányok eredményes befejezése speciális, erre a szolgálatra szóló hivatást feltételez. Stratégiai felvetés a BJHF részéről, hogy a szak kereteit megnyitni szándékozik a szakot a teológia iránt érdeklődő, de papi hivatással nem rendelkező hallgatók előtt.

A KÉPZÉSI FOLYAMAT EREDMÉNYEI

A kurzusok jellege és tartalma, az értékelés módja

A Teológia szakon elsősorban papképzés zajlik, melynek elméleti és gyakorlati tartalmát a tantervben rögzített képzés és a hozzá kapcsolódó egyéb követelmények megfelelően biztosítják. A szakra az intézmény általánosan érvényes értékelési szabályai vonatkoznak, melynek módszerét a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat vonatkozó rendelkezései szabályozzák.

A mesterképzésbe bekapcsolódó hallgatók számára biztosított az egyéni kutatói tevékenység megvalósítása, az eredmények publikálása. Az ehhez kiépített és tantervbe emelt módszertani felkészítés megfelelő. A lelkipásztor szakirányt végző hallgatók, a Pápai Lateráni Egyetemmel való affiliációs szerződés keretében teológiai bakkalaureátust is szereznek.

MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS, MINŐSÉGFEJLESZTÉS RENDSZERE ÉS EREDMÉNYEI

Minősbiztosítás és minőségfejlesztés

A szakon a főiskola általános minősbiztosítási rendszere mellett az affiliációra figyelemmel a Pápai Lateráni Egyetem minőségi követelményei is érvényesülnek.

C-SWOT értékelése

Az önértékelésben szereplő analízisben feltárt erősségeket, gyengeségeket, veszélyek és egyéb külső tényezőket reálisan látja az intézmény. A hallgatói lemorzsolódás megfogalmazott indokai ellen való fellépés a fejlesztési lehetőségek között rögzített.

VI/2. KATEKÉTA-LELKIPÁSZTORI MUNKATÁRS ALAPKÉPZÉSI SZAK

Brenner János Hittudományi Főiskola	Akkreditációs minősítés
Katekéta-lelkipásztori munkatárs alapképzési szak	2019/6/V/1/5/3. SZ. MAB HATÁROZAT A szak akkreditációja 2024. június 28-ig hatályos.

A KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEKNEK, VALAMINT AZ AKKREDITÁCIÓS FELTÉTELEKNEK VALÓ MEGFELELÉS

A képzési terv

A BJHF 2006. óta működteti a szakot két szakirányon: Katekéta és Lelkipásztori munkatárs (a táblázatokban szereplő lelkipásztori szakirány nyilvánvalóan téves megjelölés). A képzés nappali és levelező formában valósul meg az intézményi keretek között Győrben, illetve kihelyezett levelező képzésként Szombathelyen.

Az előző intézményakkreditációs és az azt követő monitoring eljárás nyomán nagy előrelépéseket tett a főiskola e szak területén is. A képzési terv világos és áttekinthető szerkezete, a képzési tartalmak – formától független – egységesítése, a minőséget biztosító rendszerek kiépítésének és szakok közötti egységesítésének területén jelentős a haladás, még ha nem is minden téren, sikerült a megkezdett folyamatokat eljuttatni a teljességig. A két képzési helyen megvalósuló oktatás párhuzamosságának esetleges problémáiról nem szól a szakos önértékelési anyag, pedig ez megerősítené a tudatos megvalósítás benyomását (pl. az óraterhelés tekintetében).

Az alapozó képzés szűkös keretek között (12 kredit) a bölcséleti tárgyakat tartalmazza csupán, de a sokkal nagyobb szakmai törzsanyag (126 kredit) is tartalmaz olyan tárgyakat (pl. ószövetségi és újszövetségi bevezetés), amelyeket akár át is lehetne sorolni. Az elkülönítés tehát nem tükröz fenntarthatatlan aránytalanságot, sokkal inkább a teológiai tanegységek egy keretben kezelésének a szándékát. A szabadon választható tanegységek aránya megfelel a jogszabályi előírásoknak. A 180 kredit összértékű képzés mögött álló óraszámok alapján nappali képzésen 9 óra/kredit, levelező képzésen kb. 2,6 óra/kreditérték jön ki.

Józan és képzésszerkezetileg is hatékony megoldás a Katekéta-lelkipásztori munkatárs szak képzési tervének harmonizációja az intézményben folyó egyéb pedagógiai képzésekkel, amivel a tanulmányok folytatásának a lehetőségét is optimalizálni lehetett.

A szakirányok/specializációk keretében megvalósuló plébániai gyakorlatok követelményei és teljesíthetősége átlátható rendszerben szabályozott.

Személyi feltételek

A szak szakfelelőse Dr. Németh Norbert főiskolai tanár, szakigazgató, aki formai és tartalmi szempontok szerint is eleget tesz a szakfelelősi kritériumoknak: felel a szak tartalmáért és a teljes képzési folyamatért, valamint szakfelelősi hatáskörrel is rendelkezik, szakmai kompetenciája összhangban van a szak képzési programjával. Problémás ugyanakkor, hogy egy személyben ő a szakirányok/specializációk felelőse is, holott mindkét esetben meghaladja a specializáció kreditkerete az önálló felelős kijelöléséhez szabott 30 kredites határértéket.

A 32 oktatóból 25 fő rendelkezik tudományos fokozattal. A foglalkoztatási statisztika szerint 32 oktató közül 21 fő tartozik a teljes állású (T) besorolásba, ami összesen 65,6%-os arány az elvárt 75%-hoz képest. Ez az eltérés akkor is jelentős, ha tekintetbe vesszük a szak sajátos, s a minőség biztosítása szempontjából mindenképpen pozitív külső szakembereinek a jelenlétét a képzésben.

Az oktatói kör esetében kiugró adat, hogy három olyan oktató is főiskolai docens besorolásban tanít, akiknek nincsen doktorátusa, tudományos minősítettsége.

A képzéshez kapcsolódó kutatások, szakmai műhelyek

A tudományos kutatói munka a szakon mindenekelőtt az egyéni kutatásokon alapul, a szakmai együttműködés kapcsolatrendszerében pedig kitüntetett helyet foglalnak el az állami felsőoktatási intézményekkel (NYME, ELTE SEK) kialakult szerves együttműködés. A publikációs tevékenység is mindenekelőtt az egyéni kutatásokra épít egyes oktatók publikációs tevékenysége igen jelentős, míg az oktatói kör másik felénél komoly jövőbeli elvárás az ilyen tevékenységbe való bekapcsolódás. A publikációk naprakész nyilvántartása sürgősen pótolandó feladat az MTMT rendszerben.

A képzés infrastrukturális körülményei

A szakon folyó képzés infrastrukturális feltételei a mindkét telephelyen véghezvitt nagyarányú fejlesztések következtében messzemenően megfelelőek, a számítás- és oktatástechnikai ellátottság jó. Az intézményi könyvtárak, illetve a felsőoktatási partnerek szakkönyvtárai biztosítják a megfelelő szakirodalom elérhetőségét.

Képzési létszám és kapacitás, a szak hallgatói

Komoly zavart okoz a szak önértékelési anyagában, hogy a 20. és a 25. oldalon egymásnak alapvetően ellentmondó adatok szerepelnek a hallgatói létszámokról. Mivel az analitikus rész a továbbiakban a 25. oldalon található adatokra épül, feltételezhető, hogy ezek a valós létszámadatok.

A Katekéta-lelkipásztori munkatárs szak képzésének nappali tagozatán alig-alig van hallgató, a levelező képzési formában is messze elmarad a létszám a megadott létszámkerethez képest. A 25. oldalon található adatok esetében nem szerepel elkülönítve a győri és a szombathelyi képzés. Ha a két intézményegységre nézve a 20. oldalon megadott keretszámokat alkalmazzuk, az alacsony létszám még szembetűnőbb. Mindezzel együtt a főiskola egyik legnépesebb szakáról van szó, amelyen a képzés megvalósítása minőségi oktatási munkával történik. Az előírt nyelvvizsga hiányában ki nem adott diplomák számáról nem áll rendelkezésre adat az önértékelésben a levelező tagozaton tanulók esetében.

A KÉPZÉSI FOLYAMAT EREDMÉNYEI

A kurzusok jellege és tartalma, az értékelés módja

A szak felkészült, nyelvtudással rendelkező katekéták, lelkipásztori munkatársak, azaz pasztorális tevékenység és hitoktatási feladatok ellátására alkalmas szakemberek képzését célozza. A képzést elvégző hallgatók mestervégzettséget tudnak szerezni az osztatlan Hittanár-nevelőtanár szakra, valamint az osztatlan teológus szakra való bekapcsolódással.

A képzési terv legnagyobb részben elméleti tárgyakat tartalmaz, ami biztosítja a megszerzett tudás alaposságát, az egyházi munkakörökben való igényes alkalmazását. Az elméleti képzést előírt, plébániákon teljesíthető gyakorlatok egészítik ki.

Az ellenőrzés és értékelés szabályait, záróvizsga szabályozását az intézmény jelentősen átdolgozta, egységesítette az elmúlt években. A tehetséggondozás kiterjedt lehetőségeket kínál

a hallgatóknak. Arra vonatkozó adat viszont nem szerepel az önértékelési anyagban, hogy hányan éltek a különböző lehetőségekkel az elmúlt években.

MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS, MINŐSÉGFEJLESZTÉS RENDSZERE ÉS EREDMÉNYEI

Az elégedettség mérése – az önértékelési anyag és az intézménylátogatás alapján – nem írásban, hanem elsősorban szóbeli formában történik. A kisebb létszámú szakokon ez életszerű, ennél a nagyobb létszámnál azonban – tekintettel a levelező képzés sokkal ritkább személyes találkozásaira is – ésszerű lenne az írásos értékelési lehetőség bevezetése. A diplomás pályakövetési rendszer nem kidolgozott, elsősorban a közvetlen visszajelzéseken alapul. A szak vonatkozásában a végzettek foglalkoztatottsága teljes, a „küldő” plébániákon teljesítenek szolgálatot. A korábbi MAB határozatban foglalt javaslatokra figyelemmel intézkedések történtek a szak tantervi korrekciójára.

C-SWOT értékelése

Az önértékelésben szereplő analízisben feltárt erősségeket, gyengeségeket, veszélyek és egyéb külső tényezőket reálisan látja az intézmény. A megfogalmazott tények és lehetőségek ismeretében az intézmény szakra vonatkozó fejlesztési terve, hosszabb és rövidebb távú céljai kirajzolódnak, tervezhetőek.

VI/3. HITTANÁR-NEVELŐTANÁR OSZTATLAN MESTERKÉPZÉSI SZAK

Brenner János Hittudományi Főiskola	Akkreditációs minősítés
Hittanár – nevelőtanár osztatlan mesterképzési szak	2019/6/V/1/5/4. SZ. MAB HATÁROZAT A szak akkreditációja 2024. június 28-ig hatályos.

A KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEKNEK, VALAMINT AZ AKKREDITÁCIÓS FELTÉTELEKNEK VALÓ MEGFELELÉS

A képzési terv

A BJHF 2014. óta működteti a szakot, melynek szerkezeti megújításáról és kibővítéséről a jogszabályi változásokkal élve 2017-ben gondoskodott. A képzés nappali és levelező formában valósul meg az intézményi keretek között levelező képzésként Győrben, illetve kihelyezett nappali és levelező képzésként Szombathelyen. A képzésben a nappali és levelező formák mellett jól áttekinthető formában megjelenik a rövidciklusú képzés(ek) rendszere. A képzési terv világos és áttekinthető szerkezetű, a képzési tartalmak folyamatos, innovatív fejlesztése az önértékelésből láthatóan is folyamatos. A képzés egyszerre törekszik a szükséges elméleti tudás és a minőségi rendszerben megvalósuló gyakorlatok területén a kompetenciák fejlesztésére. A szak képzését erősíti az ELTE SEK részlegével 2017-ben kötött intézményi együttműködési szerződés, valamint a szakkollégiumi háttér biztosítása. A két képzési helyen megvalósuló oktatás párhuzamosságának esetleges problémáiról nem szól a szakos önértékelési anyag, pedig ez megerősítené a tudatos megvalósítás benyomását (pl. az óraterhelés tekintetében).

Az alapozó képzés szűkösre szabott keretei mellett (18/12/2 kredit) a sokkal nagyobb szakmai törzsanyag (162/98/85/44 kredit) is tartalmaz olyan tárgyakat, amelyeket teológiai alapozó tartalmat valósít meg, az elkülönítés tehát nem tükröz fenntarthatatlan aránytalanságot, sokkal inkább a teológiai tanegységek egy keretben kezelésének a szándékát. A szakmaspecifikus tartalom szervesen átgondolt koncepciót tükröz.

Személyi feltételek

A szak szakfelelőse Dr. Lukácsi Zoltán főiskolai docens, aki formai és tartalmi szempontok szerint is eleget tesz a szakfelelősi kritériumoknak: felel a szak tartalmáért és a teljes képzési folyamatért, valamint szakfelelősi hatáskörrel is rendelkezik, szakmai kompetenciája összhangban van a szak képzési programjával. A 38 oktatóból – az összefoglaló táblázat szerint – 25 fő rendelkezik tudományos fokozattal. A foglalkoztatási statisztika szerint 38 oktató közül 22 fő tartozik a teljes állású (T) besorolásba, ami összesen 58%-os arány az elvárt 75%-hoz képest. Ez az eltérés akkor is jelentős, ha tekintetbe vesszük a szak sajátos, s a minőség biztosítása szempontjából mindenképpen pozitív külső szakembereinek a jelenlétét a képzésben. Az oktatói kör esetében kiugró adat, hogy több olyan oktató is főiskolai docens besorolásban tanít, akiknek nincsen doktorátusa, tudományos minősítettsége.

A képzéshez kapcsolódó kutatások, szakmai műhelyek

A tudományos kutatói munka a szakon mindenképp az egyéni kutatásokon alapul, a szakmai együttműködés kapcsolatrendszerében pedig kitüntetett helyet foglalnak el az állami felsőoktatási intézményekkel (pl. ELTE SEK) kialakult szerves együttműködés. A publikációs tevékenység is mindenképp az egyéni kutatásokra és a főiskola két évente megjelenő saját

kötetsorozatára épít. Egyes oktatók publikációs tevékenysége igen jelentős, míg az oktatói kör másik felénél komoly jövőbeli elvárás az ilyen tevékenységbe való bekapcsolódás. Mind a szakfelelős, mind a szak legtöbb oktatója körében növelni szükséges a szak tartalmához közvetlenül kapcsolódó szakpublikációs tevékenységet.

A képzés infrastrukturális körülményei

A szakon folyó képzés infrastrukturális feltételei a mindkét telephelyen véghezvitt nagyarányú fejlesztések következtében messzemenően megfelelőek, a számítás- és oktatástechnikai ellátottság jó. Az intézményi könyvtárak, illetve a felsőoktatási partnerek szakkönyvtárai biztosítják a megfelelő szakirodalom elérhetőségét.

Képzési létszám és kapacitás, a szak hallgatói

Komoly zavart okoz a szak önértékelési anyagában, hogy a 34-35. és a 40. oldalon egymásnak ellentmondó adatok szerepelnek a hallgatói létszámokról. Az eltérő adatok mellett is látható, hogy az intézmény pedagógiai képzéseiben realizálódik arányaiban is a legnagyobb hallgatói létszám, növekvő tendenciával. A létszám utánpótlásának hátterében a megnövekedett egyházi hitoktatási tevékenység komoly ösztönzőként továbbra is fenn fog állni. Mindezzel együtt a főiskola egyik legnépesebb szakáról van szó, amelyen a képzés megvalósítása minőségi oktatási munkával történik.

KÉPZÉSI FOLYAMAT EREDMÉNYEI

A kurzusok jellege és tartalma, az értékelés módja

A szak felkészült, nyelvtudással rendelkező hittanári és nevelőtanári feladatok ellátására alkalmas szakemberek képzését célozza. A képzési terv egyaránt tartalmaz elméleti tárgyakat és szakmai gyakorlatokat, ami biztosítja a megszerzett tudás alaposságát, az egyházi munkakörökben való igényes alkalmazását. A gyakorlatok rendszere minőséget garantáló elemeket tartalmaz, komoly szakmai tapasztalattal rendelkező intézményekben.

A képzési terv rendszeréből és a szöveges kifejtésből kiviláglik, hogy a képzési követelmények és teljesítési elvárások tudatos, egymásra épülő, ellenőrzött rendszerben valósulnak meg. A tehetséggondozás kiterjedt lehetőségeket kínál a hallgatóknak, arra vonatkozó adat nem szerepel az önértékelési anyagban, hogy hányan éltek a különböző lehetőségekkel az elmúlt években.

MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS, MINŐSÉGFEJLESZTÉS RENDSZERE ÉS EREDMÉNYEI

Az elégedettség mérése – az önértékelési anyag és az intézménylátogatás alapján – nem írásban, hanem elsősorban szóbeli formában történik. A kisebb létszámú szakokon ez életszerű, ennél a nagyobb létszámnál azonban – tekintettel a levelező képzés sokkal ritkább személyes találkozásaira is – ésszerű lenne az írásos értékelési lehetőség bevezetése. Az intézményi diplomás pályakövetési rendszer nem kidolgozott, mivel a munkáltató, az egyes egyházmegyék, végzik ezt a tevékenységet; így az egyházmegyés szolgálatba állítási visszajelzésekből széleskörű összkép alakítható ki.

C-SWOT értékelése

Az önértékelésben szereplő analízisben feltárt erősségeket, gyengeségeket, veszélyek és egyéb külső tényezőket realisan látja az intézmény.

VI/4. HITTANÁR-NEVELŐTANÁR KÉTSZAKOS MESTERKÉPZÉSI SZAK

Brenner János Hittudományi Főiskola	Akkreditációs minősítés
Hittanár – nevelőtanár kétszakos mesterképzési szak	2019/6/V/1/5/5. SZ. MAB HATÁROZAT A szak akkreditációja 2024. június 28-ig hatályos.

A KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEKNEK, VALAMINT AZ AKKREDITÁCIÓS FELTÉTELEKNEK VALÓ MEGFELELÉS

A képzési terv

A BJHF 2014. óta működteti a szakot, melynek mintatantervi megújításáról és kibővítéséről 2018-ban gondoskodott. A képzés nappali, kihelyezett formában valósul meg intézményi keretek között Szombathelyen, szerződéses együttműködésben a főiskola és az ELTE közötti szerződés alapján megosztva a képzési területeket.

A képzési terv világos és áttekinthető szerkezetű, a képzési tartalmak folyamatos, innovatív fejlesztése az önértékelésből láthatóan is folyamatos. A képzés egyszerre törekszik a szükséges elméleti tudás és a minőségi rendszerben megvalósuló gyakorlatok területén a kompetenciák fejlesztésére. A szak képzését erősíti a katolikus szakkollégiumi háttér biztosítása.

Az alapozó képzés szűkösre szabott keretei mellett (9 kredit) a sokkal nagyobb szakmai törzsanyag (83 kredit) is tartalmaz olyan tárgyakat, amelyeket teológiai alapozó tartalmat valósít meg, az elkülönítés tehát nem tükröz fenntarthatatlan aránytalanságot, sokkal inkább a teológiai tanegységek egy keretben kezelésének a szándékát. A differenciált szakmai tartalom szervesen átgondolt koncepciót tükröz. A szabadon választható tanegységek aránya azonban nem felel meg a jogszabályi előírások 5%-os minimális küszöbének.

Személyi feltételek

A szak szakfelelőse Dr. Lukácsi Zoltán főiskolai docens, aki formai és tartalmi szempontok szerint is eleget tesz a szakfelelősi kritériumoknak: felel a szak tartalmáért és a teljes képzési folyamatért, valamint szakfelelősi hatáskörrel is rendelkezik, szakmai kompetenciája összhangban van a szak képzési programjával. Személyében közös szakfelelőse van az osztatlan egyszakos és a kétszakos tanárképzés hitéleti részének.

A 28 oktatóból – az összefoglaló táblázat szerint – 20 fő rendelkezik tudományos fokozattal. A foglalkoztatási statisztika szerint 28 oktató közül 20 fő tartozik a teljes állású (T) besorolásba, ami összesen 71,4%-os arány az elvárt 75%-hoz képest. Az eltérést a szak oktatói karának kisebb mértékű átalakításával meg lehet szüntetni. Az oktatói kör esetében kiugró adat, hogy több olyan oktató is főiskolai docens besorolásban tanít, akiknek nincsen doktorátusa, tudományos minősítettsége.

A képzéshez kapcsolódó kutatások, szakmai műhelyek

A tudományos kutatói munka a szakon mindenekelőtt az egyéni kutatásokon alapul, a szakmai együttműködés kapcsolatrendszerében pedig kitüntetett helyet foglalnak el az állami felsőoktatási intézményekkel (pl. ELTE SEK) kialakult szerves együttműködés. A publikációs tevékenység is mindenekelőtt az egyéni kutatásokra és az intézmény két évente megjelenő sajtó

kötetsorozatára épít egyes oktatók publikációs tevékenysége igen jelentős, míg az oktatói kör másik felénél komoly jövőbeli elvárás az ilyen tevékenységbe való bekapcsolódás.

A képzés infrastrukturális körülményei

A szakon folyó képzés infrastrukturális feltételei a mindkét telephelyen véghezvitt nagyarányú fejlesztések következtében messzemenően megfelelőek, a számítás- és oktatástechnikai ellátottság jó. Az intézményi könyvtárak, illetve a felsőoktatási partnerek szakkönyvtárai biztosítják a megfelelő szakirodalom elérhetőségét.

Képzési létszám és kapacitás, a szak hallgatói

A képzésen résztvevő hallgatók létszámadatiból világos, hogy a szak messze nem tölti ki a jóváhagyott képzési keret lehetőségeit.

Az alacsony létszám mellett látható, hogy a képzés ideje alatt a hallgatók többsége képes teljesíteni a diploma kiadásához előírt nyelvvizsga-kötelezettséget.

KÉPZÉSI FOLYAMAT EREDMÉNYEI

A kurzusok jellege és tartalma, az értékelés módja

A szak felkészült, nyelvtudással rendelkező hittanári és nevelőtanári feladatok ellátására alkalmas szakemberek képzését célozza. A képzési terv egyaránt tartalmaz elméleti tárgyakat és szakmai gyakorlatokat, ami biztosítja a megszerzett tudás alaposságát, az egyházi munkakörökben való igényes alkalmazását. A gyakorlatok rendszere minőséget garantáló elemeket tartalmaz komoly szakmai tapasztalattal rendelkező intézményekben.

A képzési terv rendszeréből és annak szöveges kifejtésből kitűnik, hogy a képzési követelmények és teljesítési elvárások tudatos, egymásra épülő, ellenőrzött rendszerben valósulnak meg.

MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS, MINŐSÉGFEJLESZTÉS RENDSZERE ÉS EREDMÉNYEI

A szakon oktatók kiválasztása, a tananyagfejlesztés koordinálása a szakigazgató hatásköre. Többek között ő felel a képzési és kimeneti követelmények, valamint a minőségfejlesztési célok megvalósulásáért. Az elégedettség mérése – az önértékelési anyag és az intézménylátogatás alapján – nem írásban, hanem elsősorban szóbeli formában történik. Az intézményi diplomás pályakövetési rendszer nem kidolgozott, mivel a munkáltató, az egyes egyházmegyék, végzik ezt a tevékenységet; így az egyházmegyes szolgálatba állítási visszajelzésekből széleskörű összkép alakítható ki.

C-SWOT értékelése

Az önértékelésben szereplő analízisben feltárt gyengeségeket, veszélyek és egyéb külső tényezőket reálisan látja az intézmény. A főiskola a szakpárosítás és szakmai együttműködési lehetőségekben látja a szak erősségét.

VI/5. KÁNTOR ALAPKÉPZÉSI SZAK

Brenner János Hittudományi Főiskola	Akkreditációs minősítés
Kántor alapképzési szak	2019/6/V/1/5/6. SZ. MAB HATÁROZAT A szak akkreditációja 2024. június 28-ig hatályos.

A KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEKNEK, VALAMINT AZ AKKREDITÁCIÓS FELTÉTELEKNEK VALÓ MEGFELELÉS

A képzési terv

A BJHF 2016-ban indította el római katolikus Kántor alapszakján a képzést, amely – mint az az intézményi honlapról kiderül – levelező képzési rendszerben valósul meg. Az egyházművészeti képzés komoly, a szak szempontjából releváns tématerületeket felölelve szervezte meg az elméleti alapozó tananyagot, melyre a szakmai törzsanyag nagyarányú gyakorlati képzéssel épül rá. A képzési tervben jól áttekinthető és teljes körű a tanulmányok során elvárt minden tanulmányi követelmény. A 320 órányi gyakorlat szervezése, nyomon követése, teljesíthetősége jól áttekinthető folyamat, az ennek háttérét adó egyházmegyei/plébániai gyakorlóhelyekkel kialakított együttműködés stabil.

A képzési terv a 6 féléves képzési időben megszerzendő 180 kreditet világos rendben tartalmazza, a kreditszerzés mögött álló óraszám – 656+320, azaz összesen 976 óra – megközelítőleg 5,4 munkaóra/kredit arányt mutat. A szabadon választható – kizárólag gyakorlati – tárgyak aránya megfelel a jogszabályban meghatározottaknak.

Megállapítható, hogy az intézmény kimagasló tudatossággal kezeli a szakon megvalósuló képzés során elsajátítandó kompetenciák és attitűdök rendszerét.

A záróvizsga részét képező tanegységek – helyesen – nem jelennek meg a tantervben kredittel rendelkező tárgyként, ugyanakkor pl. a diplomamunkát előkészítő tanegységeket ajánlott egyértelműen elhelyezni a képzési terv hálójában.

Személyi feltételek

A szak szakfelelőse Dr. Maróti Gábor főiskolai docens, aki formai és tartalmi szempontok szerint is eleget tesz a szakfelelősi kritériumoknak: felel a szak tartalmáért és a teljes képzési folyamatért, szakmai kompetenciája összhangban van a szak képzési programjával.

Az oktatói kör rendkívül magasan kvalifikált, mind a zeneművészeti, mind a teológiai területen komoly szakmai nívót biztosítanak, a szak 22 oktatójából 16 rendelkezik tudományos fokozattal. Az oktatók körében a T/E arány – 7/15 – súlyos problémát jelent még akkor is, ha a szak sajátos tartalmának legmagasabb szintű megvalósulása indokoltá teszi is a legjobb külsős oktatók és szakemberek bevonását. Az oktatói kreditterhelés a túréshatáron belül mozog, még ha egyes oktatók esetében fontos odafigyelni a felső tartományban mutatkozó arányokra.

A képzéshez kapcsolódó kutatások, szakmai műhelyek

A szak képzési munkája mögött kiemelkedő és jelentős szakmai-kutatási teljesítmény áll, mely jól dokumentálható mind a szak felelőse, mind a szak oktatói körében. A szakmai/művészeti publikációs tevékenység szintén kimagasló, ennek rögzítése az MTMT rendszerében erősen hiányos. A szak mögött tapasztalható a tudományos igényű műhelymunka kialakítása és

működtetése, amely remény szerint a szak fenntarthatóságával együtt hosszabb távon is fennmarad az intézményben.

A képzés infrastrukturális körülményei

A szakon folyó képzés infrastrukturális feltételei megfelelőek. Az intézményen belüli ellátottság a gyakorlóhelyek kiterjedt rendszerével, az egyházi és a területen működő más felsőoktatási intézményekkel kialakított együttműködés keretében a képzési létszám arányában biztosított. A számítástechnikai és oktatástechnikai ellátottság jó.

Képzési létszám és kapacitás, a szak hallgatói

A szakon folyó képzés 2016-ban indult, így végzés hallgató még nincsen. Az évfolyamonként 15 fős létszámkeretet az első évben sikerült megközelíteni (12), a második évben azonban már jelentős csökkenés mutatkozik (4). A képzési hely szélesebb földrajzi területen lát el feladatot (lényegében a Dunántúl térségében), léte indokolt, de az intézmény által is érzékelt kockázatok azt vetítik előre, hogy a szak hallgatói létszáma tartósan alacsony marad.

KÉPZÉSI FOLYAMAT EREDMÉNYEI

A kurzusok jellege és tartalma, az értékelés módja

Az alapozó kurzusok a szak tekintetében releváns elméleti területekre összpontosítanak, míg a szakmai törzsanyag döntő mértékben gyakorlati jellegű, ami a szak képzési területének a logikájából adódik. A követelmények rendszere az önértékelés tükrében áttekinthető, a gyakorlatok beépülése a rendszerbe világos, az értékelés rendszere követhető.

A mesterképzésbe bekapcsolódó hallgatók számára biztosított a kutatói tevékenység megvalósítása, az eredmények publikálása. A háttérben megvalósuló tudományos műhelymunka és az egyházi területen rendelkezésre álló szakmai rendezvények, liturgikus alkalmak hozzáadott értéket jelentenek.

MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS, MINŐSÉGFEJLESZTÉS RENDSZERE ÉS EREDMÉNYEI

A szakfelelős gondoskodik a mintatanterv, a tárgyleírások és tematikák naprakészségéről, valamint a szakkoordinációs feladatokat (oktatók bevonása, tudományos kapcsolatok bővítése, egyházzenei gyakorlat szervezése stb.) is ellát. A szakon folyó munka felmérése, kiértékelése, a tapasztalatok beépítése megfelelő rendben és keretekben zajlik. A diplomás pályakövetési rendszerbe való jövőbeli csatlakozás még nem kidolgozott. A szakon folyó képzés tekintetében elválaszthatatlan egymástól a főiskola és a fenntartó elkötelezettsége, erőfeszítése. Ezen a speciális, szűkebb szakmai keresztmetszetű területen mind az utánpótlás, mind a diploma-szerzés utáni munkalehetőség elsősorban az egyházi fenntartó lehetőségeitől függ. A kapcsolattartás, együttműködés ennek megfelelő intenzitást mutat.

C-SWOT értékelése

Az önértékelésben szereplő analízisben feltárt erősségeket, gyengeségeket, veszélyek és egyéb külső tényezőket reálisan látja az intézmény. A megfogalmazott tények és lehetőségek ismeretében az intézmény szakra vonatkozó fejlesztési terve, hosszabb és rövidebb távú céljai kirajzolódnak, tervezhetőek.

VII. A jelentés alapján megállapított fejlesztési javaslatok

VII.1. Az intézményre vonatkozóan

Az intézmény dokumentumai, szervezete, vezetése és gazdálkodása

A BJHF organogramjának javítása: a szervezeti rend részét képező 8/2018. számú szenátusi határozatával elfogadott szervezeti ábra a szakigazgatókat nem jeleníti meg, sem rektorhelyettesi, sem képzésfelügyeleti, -irányítási minőségükben. Így annak tisztázása, pontosítása mindenképpen a szervezeti ábrán is szükséges, hogy a szakigazgatók a szervezet milyen szintjén helyezkednek el.

ESG 1.1. Minőségbiztosítási politika

A már meglévő intézményi dokumentumok revideálásával együtt: az intézmény Stratégiai és fejlesztési tervét indokolt lenne a 2018. évi akkreditációra figyelemmel megvizsgálni és a tervezett stratégiai célkitűzések és pl. a szakos önértékelésben megadott fejlesztési lehetőségek vagy akár erősségek és gyengeségek mentén azok teljesülését vizsgálni. Javasolt egy olyan stratégia elfogadása, mely nagyobb ívben, valamilyen egzakt időtávra (általában 5 év) – nem csak a képzések vonatkozásában – határozza meg azokat a célkitűzéseket, melyek a papnevelésben vállalt hazai, és felvidéki szerepvállalást és a régió szellemi központtá való átalakulását konkrét módon megfogalmazza. Ezzel együtt a győri és a szombathelyi intézményegység közös működésének erősítése és fejlesztése a regionális távolságok ellenére is.

ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása, jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése

A KKK-k frissítése a fenntartó egyetértésével hiánypótló feladat. Javasolt lenne az elégedettség ciklikus felmérésére valamilyen anonim módszer rendszeres bevezetése.

ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások

Javasolt, hogy a világiak által látogatott szakok esetében a nem szakkollégista hallgatók számára is valamilyen humán támogatási rendszert alakítson ki a létszamarányokra figyelemmel. A NEPTUN rendszer használta mellett pedig az elektronikus lecke könyv bevezetése, lehet, hogy alkalmas a két képzési helyszínen is működtetett tanulmányi ügyintézés adminisztratív terheinek csökkentésére.

ESG 1.8 Nyilvános információk

A képzésekhez tartozó tantárgyak leírásainak pótlása javasolt. Ugyancsak javasolt a könnyen elérhető információ az intézmény oktatóiról, publikációs tevékenységükről az MTMT adatbázisra mutató linkkel.

Az intézmény/képzési terület szakmai tudományos tevékenysége

Az intézmény célkitűzését (szellemi központ) segítő, és az affiliációs kötelékből is adódó nemzetközi kapcsolatot is bevonó, átfogó kutatási tervvel (stratégiával) nem rendelkezik. Az intézetek kutatási programjainak meghatározása is már jelentős előrelépést jelentene ezen a területen. Az intézményi, vagy legalább intézeti szintű kutatási koncepció meghatározása a jelenleg csak a teológus hallgatókra korlátozódó hallgatói tudományos tevékenységének (ez sem rendszeres) aktivitását is támogatná. A Látogató Bizottság javasolja, hogy az intézmény tudományos, kutatási lehetőségeinek feltárásához és ennek a területnek a tudatos szervezeti és program szintű felépítéséhez az intézmény céljára is figyelemmel (szellemi központ szerep) egy SWOT analízist folytasson le.

VII.2. A szakok további működésére vonatkozó javaslatok

Általános javaslatok:

A BJHF nem vesz részt az Európai Unió *Erasmus+* programjában – ennek megváltoztatása a hallgatói létszámok tervezett növelése esetén, *amennyiben lehetséges*, megfontolandó.

Javasolt, hogy a tantervhez kapcsolódó követelmények világosan és szervesen beépülve jelenjenek meg a képzésben. Emellett szükséges volna a képzést lezáró vizsgák, illetve szakdolgozati védés helyét a tantervben revideálni a kreditszerzés tekintetében.

Javasolt az oktatói publikációs tevékenység további növelése azon oktatók esetében, akiknél ez alacsony szintű.

Az oktató és hallgatói elégedettség mérését ajánlott lenne, amennyiben lehetséges, írásos formában megvalósítani.

Hittanár-nevelő mesterképzési szakok:

1.) A szabadon választható tanegységek aránya a képzési rendszer legnagyobb részében nem felel meg a jogszabályi előírások 5%-os minimális küszöbének (nappali, levelező és 5 féléves rövid ciklusú képzés); ez a hiányosság korrigálandó.

2.) A foglalkoztatási statisztika szerint 38 oktató közül 22 fő tartozik a teljes állású (T) besorolásba, ami összesen 58%-os arány az elvárt 75%-hoz képest. Ez az eltérés akkor is jelentős, ha tekintetbe vesszük a szak sajátos, s a minőség biztosítása szempontjából mindenképpen pozitív külső szakembereinek a jelenlétét a képzésben. Az oktatói kör esetében kiugró adat, hogy több olyan oktató is főiskolai docens besorolásban tanít, akiknek nincsen doktorátusa, tudományos minősítettsége.

3.) Az előírt nyelvvizsga hiányában ki nem adott diplomák számáról nem áll rendelkezésre adat az önértékelésben a levelező tagozaton tanulók esetében; ez pótlendő.

4.) A létszám utánpótlásának hátterében a megnövekedett egyházi hitoktatási tevékenység komoly ösztönzőként hathat, így annak stratégiai erősítése ajánlott intézményi feladat.

Kántor alapképzési szak:

Egy oktatónál – Dr. Lukácsi Zoltán, egyháztörténelem – az összefoglaló táblázat tantárgyfelelősséget mutat, miközben nem rendel hozzá a szak keretében kreditet – ez, bármiként is valósul meg a képzésnek ez az eleme – korrigálandó. 2.) A T/E oktató arány javítása.